

den høitærede Minister ansførte saavel mod at opfatte Sagen paa den ene Maade, som mod at opfatte den paa den anden Maade; denne Sag kan ses fra saamange forskjellige Sider, og der kan reises saamange Indvendinger og berettigede Indvendinger, hvilken Vej man end vælger. Det, vi bør stræbe efter, er kun at naae den Vej, hvor de færreste Indvendinger ville reise sig. Jeg deler derimod paa ingen mulig Maade forskjellige af de enkelte Paragrafbestemmelser i Lovforslaget. Jeg skal benytte Leiligheden til at takke den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Zuel) for den Loyalitet, hvormed han erklærede, at man ikke maatte gaa ud fra, at samtlige de Medlemmer, der staa opførte som Forslagsstillere, delte de samme Anskuelser om Sagen. Jeg for min Part deler saaledes ikke den Bestemmelse, der staaar i § 2, ligesaa lidt som jeg deler den Bestemmelse, der staaar i Slutningen af § 3. Jeg kunde eksempelvis ogsaa have ønsket, naar det i § 7 hedder, at for dem, der ere saa fattige, at de ikke selv ere istand til at betale Bølgbet, udredes dette af Staten, at det blev Kommunen, som kom til at udrede det, ikke saameget fordi jeg ønsker at kaste Udgiften over paa Kommunerne, som fordi man ved at lade Kommunen udrede Bølgbet har den bedste Sikkerhed for, at Staten ikke kommer til at udrede Mere end høist nødvendigt. — Bestemmelsen i § 8, hvorved Grændsen trækkes mellem dem, der skulle have yderligere Tilskud af Statskassen, og dem, der ikke skulle have det, staaer for mig som ganske overordentlig vag, idet det sikkert vil være næsten umuligt altid at bestemme, hvem der hører indenfor Grændsen og hvem ikke; jeg vilde snarere foretrække Kommissionens af den høitærede Minister allerede nævnte Forslag, hvorefter en vis Formue eller et vist Hartkorn skulle danne Grændsen eller, som det hedder paa et andet Sted i Kommissionens Betænkning, at Grændsen burde trækkes saaledes, at den, som selv havde Lynde og sad i selvstændig Næring, skulle ikke kunne faae et saadant yderligere Tilskud, men dette skulle kun tilfalde Saa-danne, der tjente Andre; det er ialtfald skarper udirykt, end Lovforslagets Bestemmelse i dette Punkt kan siges at være. Der kom fra den høitærede Minister en Udtalelse, der i allerhøjeste Grad glædede mig, fordi den falder sammen med en tidligere Udtalelse af mig selv. Jeg har ikke i en Hast kunnet finde, hvor denne Udtalelse foreligger; men jeg er sikker paa, at den er falden under Behandlingen af et lignende Emne som det her foreliggende, og hvor jeg tillod mig at udtale, at den eneste gjørlige Maade, hvorpaa Opgaven kunde løses, var efter min Mening denne, at alle Individier i hele Landet inddroges derunder. Det har glædet mig ganske overordentlig at høre en lignende Udtalelse fra den høitærede Minister og det dobbelt, fordi den dengang, da jeg udtalte noget lignende, blev set i et noget komisk Lys.

Gaar man ikke den Vej, udsætter man sig for at skabe endel Misforstaaelse, medens jeg ikke tror, at Nogen, hvilken Stilling han saa end indtog i Samfundet, vilde søle sig krænket ved at blive inddragen under en saadan almindelig Alverdomsforsørgelse. — At det vilde have været heldigere, om Sagen var bleven indbragt af Regeringen, erkjender jeg fuldt ud, men naar jeg dog har været med til at indbringe den, er det kun sket for at paastynde Gjennemførelsen af en Lov om almindelig Alverdomsforsørgelse. Med disse Bemærkninger skal jeg slutte.

Winther: Jeg er indtegnet blandt de Mænd, der have indbragt dette Forslag her i Thinget, men jeg tør ikke tillægge mig nogen særlig Ros for Deltagelse i Udarbejdelsen deraf. Min Tiltrædelse er sket, fordi jeg ønskede at konstatere, at jeg endnu bestandig har den samme Interesse for denne Sag, som jeg har vist i en Række af Aar ved ved forskellige Leiligheder at indbringe Lovforslag og slutte mig til dem, der ere fremkomne i samme Retning. Der er een Ting, som gjorde, at jeg ifjor ikke sluttede mig til dette Lovforslag — at jeg har gjort det nu, uagtet Forslaget ikke i det Væsentlige er forandret, skyldes kun Ønsket om at konstatere den Interesse, jeg nys omtalte — den Ting nemlig, at jeg ikke ganske kunde billige det, eftersom jeg antog, at det var en Foranstaltning, der burde træffe enhver Borger i Landet, at skulle der anvendes Evang med Hensyn til Alverdomsforsørgelses Erhvervelse, maatte det ske mod Alle. Naar der ivoirigt er gjort Indvendinger mod Lovforslaget, fordi det vil anvende Evang, men i et mindre Omfang, end jeg ønskede, kan jeg dog ikke give dem Medhold, der ere saa stærkt derimod, altsaa ere misforstaaede med, at Enkelte skulle tringes til i en umoden Alver at give Bidrag til deres Alverdomsforsørgelse, skulle udsættes for at indskrænkes i deres Selvstændighedsfølelse og andre flige Argumenter. Men jeg tillader mig at spørge: Er der ikke en naturlig Grund for Samfundet til at forlange, at Enhver skal bidrage til den Byrde, Samfundet senere skal bære i Genhold til Grundlovens § 84, idet jo alle Statsborgere, der eie Noget, ere forpligtede til at hjælpe dem, der ikke kunne ernære sig selv. Man kan ikke saaledes have Rettigheder, uden at have tilsvarende Forpligtelser, og derfor holder jeg med dem, der have udarbejdet Forslaget, i dette, at man har Ret til at paalægge en Evang i saa Henseende, uden at krænte Nogen. Den, man paalægger denne Evang, har jo nemlig ved Grundloven, og jeg kan sige ved vore gamle Fattiglove, en Ret til at kunne nyde Understøttelse af det hele Samfund, naar han i sin Tid bliver trængende dertil. Jeg tror ogsaa, at naar Alle blive pligtige til at gaa ind i denne Kasse, vil man kunne spare hele det foreslaede Raffineri med Hensyn